

BILAR MED STIL

Sparreholms slott har en av Europas främsta samlingar av veteranbilar.

Samlade hästkrafter

På Sparreholm finns Gustav V:s kraschade Cadillac som gav upphov till ortsnamnet Kungens kurva. Fler fascinerande fordon finns på slottet som hyser ett av Europas bästa privata bilmuseer.

AV CLAES NERO FOTO KLAS SJÖBERG

Austin-Healey 3000 Mark III från 1966 är en klassisk brittisk sportbil.

Kreugers Cadillac hann aldrig levereras.

FOTO TORE FALK, SCANPIX

Ratten på Gustav V:s favoritbil som blev berömd när han körde i diket. Ovan den ständigt välklädde Gustav V med samma Cadillac i bakgrunden.

En spikrak kilometerlång lindallé, kanske den längsta i Europa, garanterar att alla besökare är vederbörligt imponerade när de anländer till Sparreholms slott.

Slottet ligger så vackert beläget vid kanten av Sörmlands största sjö Båven att det nästan värker i hjärterötterna. I den ståtliga huvudbyggnaden från 1769 driver Anna Karinen och Sven Ericsson konferensverksamhet. Själva bor de i en flygelbyggnad som i gamla tider var kammarbetjäntens bostad.

Men det som gjort Sparreholm känt i vida kretsar är det imponerande bilmuseet som skapats av Annas pappa, Helge Karinen. Museets privata bilsamling räknas som den bästa i Norden, och möjligen även i hela Europa.

83-årige Helge, som under flera decennier på 1900-talet, tillsammans med Samme Lindmark, drev affärsimperiet Karolin Invest, har alltid varit en samlare. Det började på 1950-talet hemma i Lovikka norr om Pajala i Norrbotten.

– Jag ropade in en del allmogeföremål, bland annat en bakspade, på auktion. Sedan ville jag ha fler bakredskap – och så började mitt liv som samlare, berättar Helge när han tar emot i det härligt däck- och bensindof-

tande Sparreholms slotts bilmuseum som ligger i en fristående byggnad bakom slottet.

Bilar började Helge samla på 1960-talet. Samlingen, som omfattar drygt 150 fordon, varav ett 60-tal visas på Sparreholm, präglas av personlighet och kvalitet snarare än av tydliga linjer.

– Jag utgick från bilar jag gillade när jag var liten och har fortsatt med annat som jag tycker är intressant. Allra roligast är det ju med sådana som ägts av kända personer, säger Helge.

Helge Karinen.

Han förflyttar sig energiskt med rullstolen, som Helge måste ha i väntan på en ny höftoperation, fram till en svartblank och imponerande hög Cadillac V8 från 1939.

– Det var den här som Gustav V satt i när hans chaufför körde av vägen söder om Stockholm. Detta är bilen som gav upphov till namnet Kungens kurva, säger Helge mysande av samlarglädje.

DIKESKÖRNINGEN, SOM GJORDES odödlig av dagstidningsfotografer, inträffade den 28 september 1948 när kungen tillsammans >

Denna Jaguar från 1972 fick 1997 en ny sportig kaross av brittiska Ronart.

BILAR MED STIL

Rolls-Royce sålde ursprungligen bilar utan kaross. Denna är specialtillverkad av Nordbergs vagnfabrik på Tegnérgatan i Stockholm.

En Opel Puppchen från 1912 med drake som tuta.

»Kungen tackade nej och lät mig ta arvprinsens bil«

Denna Peugeot Bébé från 1912 kom nedmonterad i två rejäla trälådor.

Kungens föräldrar Gustav Adolf och Sibylla körde denna Mercedes Benz 540 K från 1936.

> med sin hovstallmästare och två andra personer var på väg hem från en jakt på Tullgarns slott.

I närheten står Helges favorit i samlingen, en Mercedes Benz 540K från 1936. Denna sportiga cabriolet, som var oerhört snabb för sin tid, kördes av arvprinsen Gustaf Adolf, pappa till vår kung. Bredvid satt hans Sibylla med håret skönt fladdrande i fartvinden.

– Vår nuvarande kung blev erbjuden att köpa bilen, men han var mer intresserad av moderna sportbilar så han lät mig ta den, säger Helge nöjt.

ALLA BILAR I MUSEET är i körbart skick, men Helge berättar, kanske något förvånande, att han aldrig kört klenoderna särskilt mycket.

– Nej, jag har kört vanliga moderna bilar, trots att jag tycker att de är väldigt tråkiga i jämförelse med de gamla.

Helge verkar aldrig tröttna på att berätta anekdoter om sina motorfordon. Den som kommer till bilmuseet på sommaren, när man håller öppet för allmänheten, har ganska stor chans att få en personlig guidning av honom. Helge är ofta i museet, ibland till-

sammans med Ted Larsson som sedan ett år tillbaka hjälper Helge med bilarna.

Vi knuffar ut en Peugeot Bébé från 1912 för att fotografera den i solskenet.

– Det är en av väldigt få bilar som jag köpt osedd. Den kom från Frankrike i två stora lådor, sedan gjorde jag inte om det misstaget, skrattar Helge som under årens lopp använt många timmar åt mekande, ovanpå ett redan ansträngande jobb som företagsledare.

Andra bilar som besökarna brukar stanna länge vid är Ronnie Petersons Formel 3-bil som han körde som ung, innan han blev en av världens främsta Formel 1-förare. Helge har även lyckats få tag på en av Ronnie Petersons gamla privatbilar, en tämligen ordinarie Mercedes från 1971 som racerstjärnan körde under sin tid i Sydafrika.

Samlandet har präglat Helges sociala liv, han har framför allt umgåtts med männskor som delar hans intresse. Självklart har han plöjt ner anseende i samlingen.

– Men jag har inte tänkt på pengar när jag samlar och jag funderar inte på vad bilarna är värda. Så resonerar inte samlare, konstaterar Helge. □

HISTORISKT HEM FÖR PASSIONERAD SAMLARE

SPARREHOLM, som ligger i Flens kommun, har varit säteri sedan 1634, då under namnet Hyltingenäs. Säteriet bytte namn 1643 i samband med att landshövdingen Göran Bengtsson Sparre tog över.

Corps-de-logiet ritades av Jean Eric Rehn 1769, men byggdes ut i slutet av 1800-talet på uppdrag av den dåvarande ägaren, Emil Dickson, som anlät arkitekten J A Wester.

Familjen Karinen tog över 1996. Sparreholm passade dem utmärkt, inte minst för att det här fanns plats att härbärgera åtminstone en del av Helges bilsamling.

Förutom konferensverksamheten har Sparreholms slott ett stort hästcenter och en stor samling hästvagnar och slädar. I en annan byggnad finns Europas största samling av jukeboxar, telefoner, grammfoner och positiv. www.sparreholmslott.com